

comte de Las Torres.

Tot i que Vila-real fou des-trossada, no va caure definitivament en mans de Felip V fins 1707. En l'interval que va des de la crema a l'ocupació borbònica definitiva del país, l'arxiduc Carles féu una visita a la ciutat durant el seu trasllat de València a Barcelona. Fou el març de 1707. Carles d'Àustria va agrair als veïns el suport a la seua causa i va concedir Vila-real el títol de Ciutat Lleial.

La matança va tindre unes conseqüències demogràfiques notables. El descens de la natalitat fou extraordinari i el ritme de creixement de la població es va estancar fins a la segona meitat del segle XVIII.

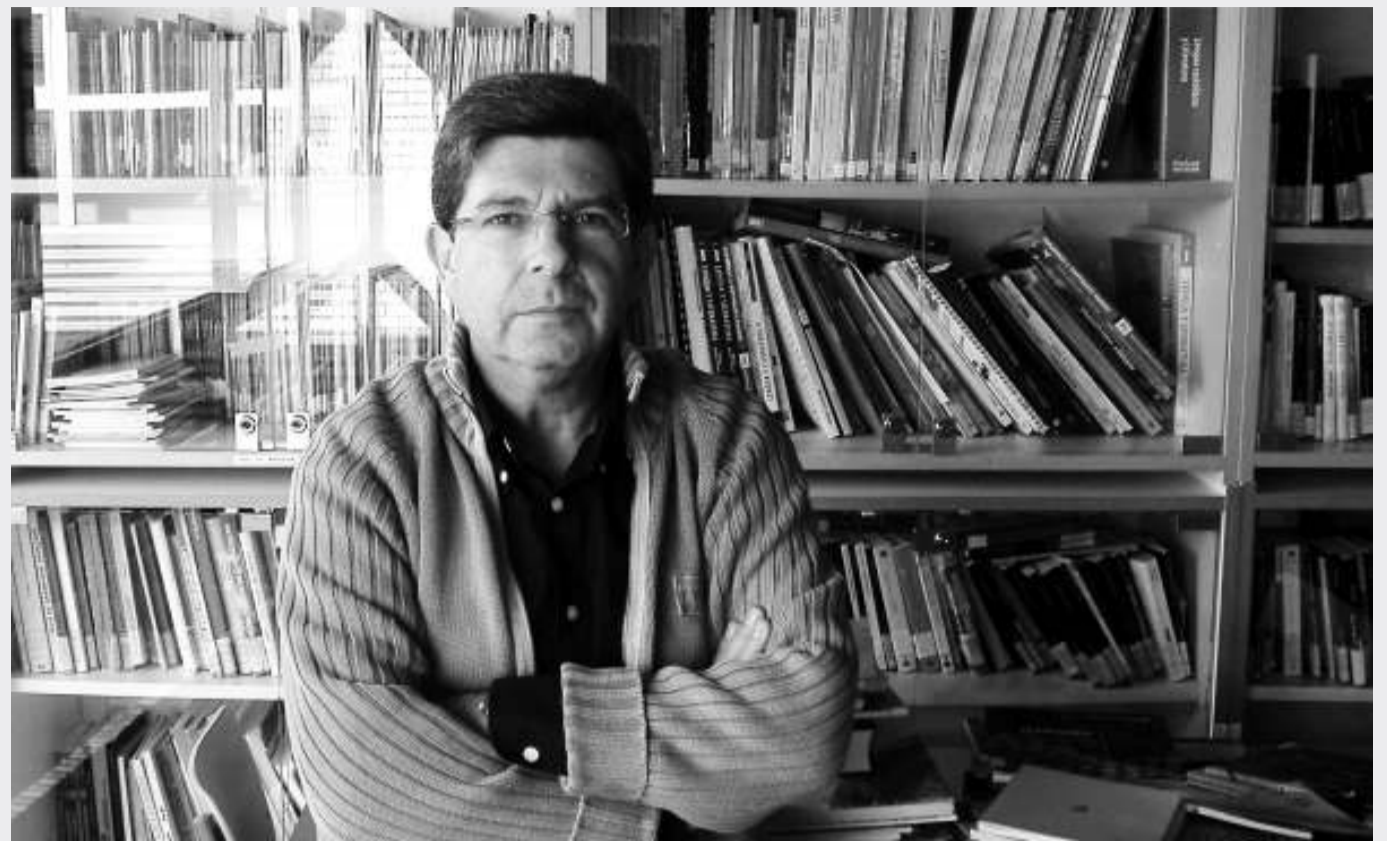
Vila-real va deixar d'ocupar el lloc de privilegi de què gaudia mentre va existir el regne. En el segle XIV la localitat es va incorporar a les Corts Valencianes pel braç reial on formava part d'una selecta llista de «ciutats de primera», al costat d'Alcoi, Alzira, Castelló o Morella.

Sarthou

No és casual que el responsable que el retrat de Felip V al museu de l'Almodí de Xàtiva penge cap per avall fóra un vila-realenc, com Carles Sarthou. El gest s'acostuma a relacionar amb una espècie de revenja per la crema de

Xàtiva però caldria afegir a la intencionalitat del conservador el record de l'episodi de Vila-real. També se sol afirmar que Sarthou va girar el quadre en 1940, però en realitat ho va fer en 1956 i, a més, animat per Francesc Gil Gandia.

Antoni Pitarch (Vila-real, 1956) és llicenciat en Geografia i Història i autor de diversos treballs d'investigació. / EL PUNT

ANTONI PITARCH. Comissari de l'exposició «III Centenari de l'Any de la Crema»

«Vila-real perdé el protagonisme polític»

E.O.
● **Coneixen bé els vila-realencs l'episodi de la matança i la crema?**

— «Va ser el dia més trist de la història de la ciutat però fins fa poc només coneixíem aquests fets uns pocs. L'episodi tampoc és molt conegut al País Valencià. Tots recordem Xàtiva i Almansa, però no Vila-real. En 1994 es va fundar l'associació cultural Socarrats per tractar d'esmenar aquest oblit. Per sort, l'exposició *III Centenari de l'Any de la Crema*, muntada a principis d'any, va tindre molt d'èxit i potser va ser la més visitada de Vila-real en els últims temps.»

— **Sembla que els borbònics no jugaren net.**

— «A les tropes del comte de Las Torres, que van entrar 'de pau fingida' els va resultar molt fàcil acarnissar-se amb la població, que el va rebre sense armes. Va ser un enfrontament desigual.»

— **Com van desenvolupar-se els fets?**

— «Tots els cronistes coincideixen en els elements bàsics. Els borbònics accediren a la ciutat mitjançant un parany i mostraren una crueltat extraordinària. Els primers enfrontaments es van produir al raval de Sant Pasqual. Després hi hagué una treva, preludi de l'acord que permeté tràgicament obrir les portes.»

— **Què va perdre Vila-real en**

la Guerra de Successió?

— «A banda de les vides i de moltes propietats i béns, Vila-real va perdre el protagonisme polític que tenia a les Corts. Era una ciutat reial, no del clergat ni de la noblesa. Els ciutadans eren més lliures.»

— **Per què la ciutat va apostar per l'austracisme des del principi?**

— «La influència dels capellans va ser decisiva, tots eren austriacistes. En canvi la jerarquia eclesiàstica era borbònica. Alguns religiosos van pagar amb la seua mort l'adhesió a l'arxiduc. A més, entre les motivacions per donar suport a la causa austriacista hi havia la defensa del protagonisme polític de la ciutat de què parlava.»

828575/7276451
www.elpunt.com

Quines informacions t'interessen més?

Hi trobaràs tota la informació classificada per seccions i, a més a més, el cercador de Vilaweb t'ajudarà a recórrer la xarxa i trobar allò que més t'interessa

